

Ogromna eksplozija streliva v Ameriki. K.-B. poroča iz New-Yorka z dne 30. julija: Strošekov in več barkov s strelivo v tem je v tvornicah National-Storage-Kompanije v bližini od Communipau (Novi Jersey) v zrak zletelo. Raztresenje se je po vsem Novem Yorku čutilo. — Pri dinamitski razstrelbi v municipijskih tvornicah na nekem malem otoku v bližini Novega Yorka je veliko število ljudi ob življenju prišlo. Ker se je razstrelba v ranem jutru zgodila, se je upalo, da bodejo izgube med delavci le male; ali doslej se je že 75 oseb v bolnišnici prepeljalo. Ogenj je šel od municipijske zaloge in skočil na ladjo, naloženo s šrapneli. Krogle so eksplodirale in granate so vzdale dinamit, ki je bil naložen na tovornih vozovih. Celi otok je pokrit z razvalinami. — Z dne 1. avgusta se poroča od te nesreče: Ves Novi York je v strahu zaradi eksplozije, katere velikanski obseg se šele polagoma zamore pregledati in preceniti. Škoda se ceni od 30 do 56 milijonov dolarjev (to je okoli 280 milijonov krov.) Naštelo se je 34 gromu podobnih razstrelb, ki so kakor potres zemlje pretresle. Od več kakor 400 hiš so strehe v zrak zletele. Več kot 30.000 šip na oknih je bilo razbitih. Poroča se, da je zletelo v zrak 200.000 granat, 24.000 težkih lydit-krogelj, 30.000 kišt infanterijske municije. Nadalje je bilo uničenih 42.000 ton surovega sladkorja, 1½ milijona kil osoljenega svinjskega mesa; močno poškodovan je bilo še 13 skladiščnih poslopij in 28 zasebnih hiš. Natančnejša poročila je še pričakovati.

Velikanski požar v Petersburgu. Iz Stockholma poročajo z dne 31. julija: V Petersburgu povzročili so anarhisti velikanski požar. V torek dopoldne je leseni most pri palači, ki posreduje ogromni promet med obema bregovoma Newe, pričel nepričakovano na raznih krajin goreti. Vse je z groznim krikom proti bregovom hitelo. Goreči most začgal je tudi čolne, ki nosijo most. Ti so se odtrgali in plavali goreči Newu navzdol. Oblasti se ni posrečilo, čolne vstaviti. Vsi mestni deli ob reki Newi so napolnjeni z dimom. Goreči kosi plavajo pod Nikolajskim mostom deloma v Wasilij-Ostrowu, kjer ležijo vse barake blaga; drugi del gorečih razvalin plaval je proti carskem pristanišču, kjer ležijo veliki parniki za vzhodno morje. Dvanajst velikih parnikov je pričelo goreti. Tudi amerikanski parniki so se začigli. Oni del gorečih čolnov, ki je splaval navzdol Newe proti zapadu, začgal jo tam velike „doke“ (ladjedelnice); lesene naprave ogromnega „doka“ na vodi Putilov-tvornici je pričelo goreti. Obenem s požarnimi gasilci poklicana tajna policija

Sarrail.

Prinašamo sliko generala Sarraila, ki je vrhovni poveljnik angleško-francoskih čet na Balkanu. Mož seveda doslej ni mogel drugač doseči, nego da je Grčijo na nepostavni način podjarmil. Ofenzive proti nemškim,

Sarrail

avstro-ogrskim in bolgarskim četam pa se doslej ni upal pričeti. Govori se celo, da hoče Sarrail odstopiti, ker so nasprotja med njim in prebivalstvom vedno večja in ker pričakuje zamarni cenih lovork.

spravlja požigalce v zvezo s pred kratkim zaprtimi anarhisti, ki nameravajo siloma uničiti vse državne tvornice, katero služijo vojaškim namenom.

Angleški vojni stroški. Angleški učenjak in pisatelj Sidney Webb je imel v Oxfordu govor o vojnih stroških. Dejal je v tem govoru med drugim: Stroški sedajne vojne so tako veliki, da bi za ta denar lahko vsaka angleška družina imela svojo lastno vilu.

Požar. V vinogradu „Willkomm“ pri Guentahu v Slovenskih goricah, ki je last ptujskega župana g. Orniga, udarila je strela. Gospodska hiša z viničarijo, vsem pohištvo, prešo in zalogo krme je popolnoma pogorela. Škoda je za 10.000 K., medtem ko znaša zavarovanje komaj 3200 krov.

Ptujski okrajski zastop ima dne 7. avgusta 1916 ob 10. uri dopoldne v mestni hiši svoje redno zborovanje. Na dnevnem redu so sledče točke: 1. Poročilo načelnika. 2. Občinske doklade čez 60% za leto 1916. 3. Razne naknadne dovolitve. 4. Udeležba okraja na akciji za vrnivše se vojake. 5. Darila za vojnooskrbovalne namene ob priliki rojstnega dneva cesarja. 6. Dovolitev računa okrajnih troškov za 1914, 1915, 1916. 7. Dovolitev proračuna za leto 1917. 8. Razno.

Veliki gozdni požar v severni Ameriki. K.-B. poroča z dne 31. julija iz North Bay (Ontario): Mesta Cochrane in Matheson ter postaja Muskoka-Timmins bili so po gozdnem požaru uničeni. Železniške vozovske točke od Porquois-a in Iroquois-Falls gorijo. 100 oseb je zgorelo, dve ste ranjeni.

Pazite na deco! V Ptuju je bil 9-letni sinček stavbenega mojstra W. Dengga od nekega žrebcu s kopitom udarjen in težko ranjen. Nesrečnega otroka so spravili v bolnišnico.

Strela je udarila v stanovalno poslopje posestice Marije Roßmann v Meilbergu na Koroškem. Strela je šla skozi streho v notranje hiše, kjer je v kuhinji in v dveh sobah strop deloma uničila. Vsi domači so bili, k sreči ne pretežko, poškodovani.

Kako si je hotela navijalka cen pomagati. Iz Schieflinga na Koroškem se poroča: Neki orožnik je videl pred kratkim, da je kočarica Tereza Kofler svoje kokoši z ječenom krmlila. Ker sama nima ječmena in ker poleg tega ni na dobrem glasu, jo je orožnik vstavil. Priznala je, da je ječmen ukradla; hotela je z njim kokoši krmiti, da bi ji mnogo jajc nanesle; kajti jajce bi lahko prodala in z izkuškom kazen 100 krov plačala, katero ji je sodnija zaradi navijanja cen naložila.

Železni denar. Niklasti denar po 20 viharjev ima le še do 1. januarja 1917 veljavno; potem se postavi iz zakonitega prometa. Le pri c. kr. blagajnah in uradih se bode še do 30. aprila 1917 sprejemal. Na njegovo mesto stopijo železni i 20 vinarski komadi, ki so se že izdali in ki pridejo torej v kratkem v splošni promet.

Gospa svinja! Kovaškemu mojstru Avgustu Kollaritsch v Celju vrgla je njegova plemska svinja 30 mladih; 15 je bilo živih, 15 pa mrtvih. G. Kollaritschu se je ponudilo za svinjo 1500 krov. Taki svinji se pač lahko reče „gospa“...

V Valoni, albanskemu mestu, je izbruhnil velikanski požar, ki je vpepelil 130 magacinov. Škoda znaša več milijonov.

Red „pour le mérite“ za Mariborčana. Sinu mesta Maribora, c. in kr. hauptmanu Maksu Macheru, katerega oče je steklarski mojster v Mariboru, je cesar Viljem podelil najvišje odlikovanje red „pour le mérite“. Macher se nahaja v nemški letalni službi, bil je že pri mnogih vožnjah „Zeppelinov“ in se je udeležil tudi pomorske bitke v Skagerraku. V vojni si je zaslužil že mnogo avstro-ogrskih in nemških odlikovanj. Čestitamo vrlemu oficirju, na katerega je vsa spodnja Štajerska ponosna, prav pristršno!

Da maščuje smrt brata. Iz Stockenboja na Koroškem se poroča: Junaška smrt gozdarjevega sina Fleischmanna je njegovo sestro š takoj žalostjo napolnila, da se

ji je duh omračil. Da maščuje smrt brata, oblekla je nesrečna dekleka konbleko, si odrezala lase in odšla po stezah v smeri proti laški meji, kjer izdajalski Italijan. Nesrečnim staršem splošno sožalje.

Poškušeni samomor starke. V Spodnjih Goricih pri Celovcu stanujejo Terezeta Stangl vrgla se je pred tovratom. Železniški čuvaj jo je opazil in časno na stran potegnil. O vzroku počega samomora ni nič znano.

Konji splašili so se posestniku Seljanu iz Köstenberga pri Beljaku. Na naloženi voz se je prevrnil in padel na sevnika, ki je bil jako težko ranjen.

Cesar je podelil za boj zoper jetko sveto 100.000 krov.

Zaplenba cerkevih zvonov na Hrvatskem in v Slavoniji se bode tekmo meseca avgusta izvršila. Zaplenilo se bode v štirih najkrajih 84 zvonov s skupno tožo 32.182 kilogram. V Zagrebu 31 zvonov v teži 13.784 kilogram. Esseg 23 zvonov v teži 7778 kilogram. V Varaždinu 11 zvonov v teži 5160 kilogram in v Šibeniku 19 zvonov v teži 5496 kilogram.

Pazite na deco! 13-letni postiljon Rudolf Korošec v Vitanjiju imel je svojega 9 mesecev starega brata, pažite, sadil je otroka na klop poleg mize, na kjer je stal lonec z vrelo vodo. V neopazjenem hiperu zvalil se je otrok na mizo in pada lonec. Pridobil je na vsem truplo tako hiperopekline, da je čez par dni pod grozbo bolečinami umrl.

Pazite na deco! 13-letni postiljon Rudolf Korošec v Vitanjiju imel je svojega 9 mesecev starega brata, pažite, sadil je otroka na klop poleg mize, na kjer je stal lonec z vrelo vodo. V neopazjenem hiperu zvalil se je otrok na mizo in pada lonec. Pridobil je na vsem truplo tako hiperopekline, da je čez par dni pod grozbo bolečinami umrl.

„Štajerc“ danes ne samo najboljši in najboljši, več tudi najcenejši tehnik za pripravo ljudi na Štajerskem in Koroškem. Vedno je zastopal ljudstvo,

zato pa prosimo, da tudi odjemalec naprijed nju svoje dolžnosti izpolnjuje.

Gospodarske.

Negovanje javnih gred po žetvi. Eno najavzorčnejših opravil po končanem pobiranju jagod je odrezanje vseh vitic, ki imajo korenine ali nimajo korenin, kar se kakor znano, ob tem času mnogo zaraste pri izraslih jagodnih rastlinah. Ako se pustijo vse vitice zaraste na gredi kmalu toliko rastlin, da stote mire pregostijo in se nobena ne more pravilno razvijati. Se naj porabljam mlade rastline za nasad novih jagod, v avgustu, lahko ostanejo na vsaki prvotni rasti ena ali dve vitice, od katerih se porablja samo prva najkrepkejša ovojna rastlina. Nikdar bi se naj zato na jedu jagodnih gred na jemalo starih rastlin, ki so rodijo več, ker one so za to popolnoma nesposobne. Grede, na katerih rastejo debele jagode, niso podobne dobro donosnih letih več dovolj dobesedne, treba jih je lahko mogoče hitro po žetvi izpraznit, dobro pognojiti s hribovjem in najbolje takoj nasaditi s pionom ob tem, lukom ali endivijosolato. Isto gredo se smejo po poteku dveh let zopet osaditi z jagodnimi rastlinami in se ista porablja v tem času najbolje za nasad na vrst zelenjave.

Žetev špinatnega semena. Kdor je pametno slušal dane nasvetne v pustil del špinatne na svoji rasti, da dobavo semena, pričakuje sedaj žetve. Semena stebla, ki postajajo rumena ali so že suha, se porabijo pri zemljii ali se izpajajo najbolje s korenino zemljije. Na to se jih široko razgrne na zračenem in hem, proti dežju varnem kraju na deske ali na podlago semena pozorijo. V kratkem času se semena iztepe s palico. Da se odletajo ne izgubi, se najda nekajkrat nekoliko semenskih stebel v trečo in iztepe način semena. Dobijeno semeno se s tresenjem (presanjem) očisti in do setve v zgodnjem jeseni hrani za zračno. Kdor je načel večjo množino špinatnega semena, takor je najbolj potreboval v jeseni ali v prihodnji sezoni, naj preostanka ne hrani ampak ga odda znamenitom vrtinom posesnikiom ali ga ponudi narni na prodaj.

Gnojenje zeljnega vrta z gnojnicami. Vsaka rastlina in posebno belo zelje zahteva koliko močno poprej v jeseni precej močno pognojeno zemljo. Tam, kjer je izpadlo gnojenje pičlo in so rastline tukaj vsled neugodnega vremena, vsled točne ali drugozgodne ali so zaostale v rasti, bi se naj polje še v mesecu juliju, to je v času, ko začnejo rasti pozne rastline, redno pognojilo z gnojnicami, najbolje ob deževnih dežih. Gnojnice se primerno do polovice zredeti z vodo in

vojega
ratovo
orskih
čaka
m gre
d nji
t stara
ovorni
pravno
oskuše
h off
Težko
a po
veliko
tskem
vgusta
večjih
kil i.
kil, v
Vara
emlinu
v sin
je na
i. Po
kateri
zenem
del v
hude
oznimi
etja
oj zao
se jim
da je
, mar
idstvo
upram
znejših
zovanje
katerih
ri vseh
tice, se
mnogo
i. Ako
godnih
rastlin
va kot
za nov
že ne
osobne
o treh
kakor
s hlev
ohrov
še le
tinami
različi
no po
i gredi
nenska
orečje
ami iz
in su
papir,
labko
la vsa
epe na
(prese
suho in
emena,
ojo po
znamen
seme
ohrov
or mo
zemljo
trpele
drugih
tekom
e vrste,
dneh,
in se

ničado brez brizge na tleh okrog rastlin polje. Po
14 dneh se lahko to gnocenje z gnocnico še
ponoviti na ugoden deževni dan. S tem se donec
močno zviša, ki se še pomnoži s kmalu na to sle
do množenjem zemlje. Zelje se bo v jeseni in po
to množenje potrebovalo v velikih množinah za prehrano
človeškega. Zatorej bi se naj kmet v vrtni posestnik
predeluje zelje, potrudil, da pomnoži donos s primer
gnocenjem v poletju, kolikor je v njegovih močeh.

Poraba trsja za stelo in krmilo. Že lani se je v
37 namestniškega Naredbenega lista z dne 8. sept
tem 1915 v zapisku »Trsje in listnato seno kot krmna
črno na vporabljivost mladega trsja, zelenega kakor
sihoga za krmiljenje konjev in goveje žvine. Na to
novič opozarja s pripombo, da se lahko trsje tedaj
nemonta za ta namen, ako se privrak zgoda požanje,
ki pred cvetom, pozneje začetkom julija. Ako je trsje
tedaj napadeno od gliv, tedaj ga je treba pred krm
iljenjem pokuhati in povariti.

Zatiranje vrtnih polžev. Posebno v nekoliko sen
nini domaćih vrtovih so nagri polži nadležni in škodljivi
ki ter odrežajo solato, fižol, kumare, buče, kolerabe
in druge vrste rastlin. V vlažnih letih nastopijo v ču
ščino velikim številom, med tem ko so v suhih poletnih
letih manj. Grez dan se zarijejo pod zemljo, deske, kame
ni in pod na zemlji ležeče listje in v zeleniku (puščam),
in se gnocijo. Kakor hitro se čuti veja škoda, bi se moral
zati preganjati tega posebno nadležnega škodljivca.
Kakor dobro sredstvo za njegovo zatiranje je, da se obere
črte pri svetli luči svetilke (latern), zvečer, kadar na
čudi temo. Ako se to delo prihodnji večer in pozneje
ne more enkrat temeljito izvršiti, tedaj se je lahko v ve
či slučajev znebiti tega mrčesa. Posebno izdaten je lov
na toplih poletnih večerih, ako se močno prizadete grede
in pred solnčnim zahodom dobro poškropi z vodo.
Nekaj tega dobrega sredstva se tudi lahko priporoča
zatiranje deščic, ploš natega kamenja, kosov strešne
krovne ali nekaj zeljnih listov. Polži izješčo tam črez dan
škodljivca proti svetlobi in suši in se jih tam lahko
vzde in zatre. Kdor ima race, porabiljaj nabrane polže
in priljubljeno in izdatno pičo. Tudi se lahko pusti pri
nem nadzorstvu race zjutraj v vrt, da oberejo polže.

Ravnjanje s paradižnicami v poletju. Kdor hoče
iskatati od svojih nasajenih paradižnic kolikor mogoče
četen dosenek in neprepozne žete, se mora
izkoristiti sledenih pravil: 1. Vsaka rastlina dobi najmanj 1
metr visok kol in se rahlo na njega privrče. Rastlino
pa tudi lahko široko predalčasto ali kakor brajda
zategne. 2. Na vsaki rastlini se pestijo stati 1 do 2,
kakor več kakor 3 glavne mladike; vse druge se naj
bolj prav kmalu porožejo. 3. Vse postranske mladike,
ki poganjajo skoro iz vseh listnih kotonov, se naj sedaj
porožejo ali ploščnato iztrgajo, ker niso dovolj ali ne
zavrstano rodovitno in odvzamejo gavnim mladičkim
treveč soka in tudi najvažnejšemu listju odvzamejo po
čisto solnčno svetobo. 4. Po prihodnjem dežju naj do
vzame paradižnice, precejsno mero izredčeno gnocnico
ki namotenega kurjega gnaja. Kdor se ravna po nave
senih glavnih pravilih, njemu bo obilen donos njegovih
rastlin in poprejšnja zrelost zgoda zrele, sedaj tako dra
gocene paradižnice poplačalo ves njegov trud.

Oton Brüders,

zvezkovni učitelj in vodja poizvedovalnega in obvešč
enega mesta za nasad zelenjave in krompirja pri ces
kr. namestništvu.

Okrajni zastop ptujski
naznanja, da se vrši

I razdelitev bakrene galice
od pondeljka, dne 31. julija

skozi 14 dni.
Nakaznice oddajajo občinski predstojniki.

Zadnji telegrami.

C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

K.-B. Dunaj, 3. avgusta. Uradno
se poroča: **Rusko bojišče.** Pri
Belesniowu vrgle so naše čete
neki sovražni oddelki, ki je na
ozkem frontnem delu v naše jarke
vslil, zopet popolnoma vun. Ar
mada Böhm-Ermolli zavrnila je
južno od Brody napadalne poskuse.
Tudi ob železnici Sarny-Kowel in

na spodnjem Stochodu so se ruski
sunki izjalovili. Drugače je bil so
vražnik mnogo mirnejši, kar je
predvsem njegovim čez vso mero
velikim izgubam pripisati. — I tal
ijansko bojišče. Pri uspe
šnih manjših podjetjih bilo je vče
raj v oddelku Borcolo 140 Italijan
ov in 2 oficirja vjetih ter 2 strojni
puški zaplenjenih. Na visočini se
verno-zapadno od Paneveggio bila
sta zopet 2 italijanska bataljona
pod najtežjimi izgubami nazaj vr
žena.

Nemško poročilo.

Ljuti boji na zapadu in vzhodu.
Pri Ostrowu je bilo 100 Rusov
vjetih.

Delovanje pljuč je moteno, ako trpimo na zunanjih prsnih
holčičnih vsled prehlajenja itd. Zamoremajo jih pa lahko odpraviti,
ako prsa s Fellerjevim bol-čincem odpravljajo m rastlinskim esencnim
fluidom z zn. „Elsa“ fluid masiramo. Mnogo čez 100.000 zahvalnih
pisem bivali njegovih blagodenj učenek, 12. steklenici pošlje franko
za 6 kron lekarom E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 24 (Hrvats
ko). To izborno domače sredstvo naj bi ne manjkalo v nobenih
hrišč. Naroči naj se obenem Fellerjevo milo odvajačo Rhabarbara-
krogličo z zn. „Elsa“-krogličje, 6 škatljic za 4 K. 40 h. (ss)
Sida-med dosedaj pri nas ni bil znan, v Šleziji pa, kjer se
proizvaja, je na državni, da bi ga ne imela vedno doma. Samega
krutika n. pr. ne je tam nihče, ampak ga vedno nameša s Sida
medom, in tudi drugim močnatom živilom ga primešavajo. Ker je
ravno v sedanjem času kruh precej slabši in je Sida-med že zaradi nizke cene
vsakomur dobrodošel.

Iščem pridnega
hlapca
k štirim kosom živ
ine in domačemu delu.
Plača po dogovoru.
Ponudbe na **Eduard**
Jonke, pekarija in go
stilna, Ptajska gora.
viničarja
z nekaj delavskimi
močmi. 305

Fotografije (Porträt)
kot znamke 315
(marke liki znankam na p
isnih), in dopisnice s sliko iz
deluje po vsaki poslani fot
ografijsi po cen Otto Neumann
Prag, Karolinental, štev. 130.
Ceniki so pošljeno na zahte
vanje brezplačno in franko.

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptaju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12.
ure do 2 ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure záprta); ob nedeljah in
praznikih od 11. do 12. ure dopoldne

1 kopelj z vročim zrakom, varc ali
„Brausebad“ z rjubo K - 70

Zdrava kri!

Kri je splošna redilna tekočina, iz katere si potegne truplo svoje re
dilne snovi. Ako kri nima zadostno redilnih snovi, potem se organi oslabijo,
in tako nastane na ta način cela vrsta bolezni, ki nam otežujejo življenje.

To hudo verigo se mora pretrgati

in to je le v eni točki mogoče, marveč v izreji krvi, v izboljšanju krvi.
Po letu dolgem studiju spisal sem knjigo, v kateri pokažem, kako in
na kak način se kri in soke izboljša, izrejo dvigne, bolezni prepreči in odprati
vam.

Popolnoma zastonj

pošljem ta vredni spis vsakomur, ki piše! Tudi podam vsakomur priliko, se o
tem prepričati, na kateri način je to mogoče, brez da bi se izdal zato le en
vinar! Pišite pa takoj!

Expedicija Opern-apoteke, Budapest VI., oddelek 473.

Loterijske številke.

Gradec, 2. avgusta 1916: 39, 49, 85, 16, 89.
Trst, 26. julija 1916: 20, 82, 46, 42, 40.

Mestna posredovalnica

(Wohnung- und Dienstvermittlung)

za 108

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptaju

izvršuje
vse vrste posredovanja najhitreje.
Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz)
v Ptaju zraven klalnice in plinarske
hiše postavljena je parna žaga vsakomur
v porabo.

Vsakomur se les hodi itd., ter po zahtevi
takov razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam
oblati, vrtati, spahati i. t. d.

En majer

z najmanje 4 delavskimi močmi se pod jako
ugodnimi pogoji sprejme. Razven zaslужka
(Standgeld) in delavskih plač od 80 vin. ima
mleko od 2 krav ter mnogo njiv in vrt za
zelenjavo. Richard Ogriseg, Sturmberg, pošta
Pesnica.

310

Učenec

iz dobre hiše, nemškega in slovenskega jezika
zmožen, se takoj sprejme v špecerijski in
manufakturni trgovini Anton Krautsdorfer v
Slov. Bistrici.

316

Gozd pravega kostanja

se kupi. Ponudbe na Alex. Rosenberg, Gradec,
Annenstraße 22.

309

Hišni hlapec

prost vojaščine, ki ima skrbeti za 1 konja in
1 kravo, ki vozi 3-krat na dan pošto na blizu
ležeči kolodvor, sprejme se pri trgovcu Adolf
Orel v Šoštanju. Za službo je primeren tudi
že 50-letni mož. Plača na mesec K 48— s
popolno, prosto, dobro oskrbo. Vstop se mora
zgoditi 15. avgusta ali par dni pozneje.

313

308

